

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2249/19-T

Název	Střední průmyslová škola stavební, Havířov, příspěvková organizace
Sídlo	Kollárova 1308/2, 736 01 Havířov-Podlesí
E-mail	<u>spss.sth@ssstav-havirov.cz</u>
IČ	62331566
Identifikátor	600016552
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Pavel Řehoř
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Kollárova 1308/2, 736 01 Havířov-Podlesí
Termín inspekční činnosti	2. 12. 2019 – 5. 12. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Střední průmyslová škola stavební, Havířov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny-výdejny. Ve školním roce 2019/2020 se ve střední škole vzdělávají žáci podle školního vzdělávacího programu v čtyřletém oboru vzdělání s maturitní zkouškou 36-47-M/01 Stavebnictví rozpracovaný pro jednotlivá zaměření: pozemní stavitelství, dopravní stavitelství, architektura a design.

K termínu inspekční činnosti střední školu navštěvovalo 322 žáků ve 12 třídách, z nichž je 12 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Celkový počet žáků od poslední inspekční činnosti v roce 2014 se téměř nezměnil.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy vychází ze srozumitelné a reálné koncepce vytvořené v souladu s podmínkami a zaměřením školy. Stanovené cíle se postupně naplňují zejména v oblasti spolupráce se sociálními partnery, zlepšování materiálně technického zabezpečení školy, dosahování dobrých výsledků v průběhu i při ukončování vzdělávání a úspěšnosti žáků v soutěžích. Škola má přehledně stanovenou organizační strukturu a jasně vymezené kompetence i povinnosti jednotlivých pracovníků. Ředitel školy část svých pravomocí delegoval na svého zástupce, který se významnou měrou podílí na chodu školy. Vedení školy průběžně hodnotí práci pedagogických pracovníků na základě hospitační činnosti, cíleně vytváří podmínky pro rozvoj pedagogické spolupráce. Vyučující dobře spolupracují navzájem i v rámci předmětových komisí. Škola v náležitém rozsahu a vhodnou formou informuje o podmínkách a organizaci vzdělávání. Ředitel aktivně spolupracuje se školskou radou, vyhodnocuje podněty studentské rady. Vedení školy a pedagogové vytvářejí pozitivní klima školy, které se projevuje v dobrých prosociálních vztazích mezi žáky, pedagogy a zákonnými zástupci, což potvrdilo i dotazníkové šetření České školní inspekce.

Dobrá partnerská spolupráce se sociálními partnery, kterými jsou významné regionální firmy, profesními svazy, zahraniční školy a instituce, je zaměřena zejména na zajištění praktického vyučování, podporu nadaných žáků, přednáškovou činnost a exkurze žáků. Škola s organizacemi participuje také v rámci projektů, volnočasových aktivit žáků, prevence sociálně patologických jevů apod. Ve spolupráci se stavební fakultou Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava žáci navštěvují projektové dny, využívají zkušební - laboratoře a školení.

Vzdělávání ve škole bylo zabezpečeno účelně složeným pedagogickým sborem vzhledem k odbornosti související s charakterem vyučovaných předmětů. Školní poradenské pracoviště, které tvoří výchovný poradce a školní metodik prevence, se zabývá ve spolupráci s učiteli identifikací a podporou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků nadaných, aktivní práci s třídními kolektivy, podle potřeby i s žáky s výchovnými problémy.

Vedení školy systematicky podporuje profesní rozvoj pedagogických pracovníků, vyhodnocuje jejich potřeby a dává je do souladu s potřebami školy. Další vzdělávání pedagogů se účelně zaměřuje mj. na prohlubování odbornosti, seznamování se s novými technologiemi na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Efektivita využití poznatků vyučujících získaných jejich dalším vzděláváním a aplikace ve výuce se na kvalitě vzdělávání žáků projevila rozdílnou mírou. Ve sledovaných hodinách nebyly vždy získané znalosti a zkušenosti vyučujících aplikovány s účelným využitím inovativních a aktivizujících metod a forem výuky.

Zapojení školy do projektů podporuje odborné vzdělávání, práci s talenty, výuku anglického jazyka se zapojením rodilých mluvčích a umožňuje výjezdy žáků do zahraničí.

Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému zkvalitnění materiálních podmínek pro výuku včetně rekonstrukce výukových prostor a venkovního sportovního areálu školy. Průběžně bylo modernizováno zařízení odborných učeben prostředky informačních a komunikačních technologií, vybudována nová jazyková učebna, učebna praxe a geodezie. Kvalitní materiálně technické zázemí umožňuje při výuce účelně propojovat teorii s praxí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání ve střední škole byl sledován hospitacemi ve vybraných všeobecně vzdělávacích předmětech, odborných předmětech i v praktickém vyučování. Společným znakem většiny hodin byla pracovní a přátelská atmosféra. Výuka byla vedena odborně správně, všichni účastníci vzdělávání dodržovali nastavená pravidla a vzájemně se respektovali. Učitelé vzdělávání žáků většinou systematicky směřovali ke konkrétním znalostem a dovednostem, s žáky komunikovali na přiměřené úrovni. V hodinách odborných předmětů a všeobecně vzdělávacích předmětů však bylo využíváno převážně úzké spektrum vyučovacích metod a forem, většinou převažovala frontální výuka, což mnohdy nevedlo k aktivnímu zapojení všech žáků do vzdělávacího procesu. Většina zhlédnutých vyučovacích hodin postrádala závěrečné shrnutí, žáci byli vedeni jen ojediněle ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Učitelé v menší míře diferencovali požadavky s ohledem na potřeby žáků. Při praktickém vyučování byly vytvářeny podmínky pro osvojení požadovaných praktických dovedností a činností s důrazem na samostatnost žáků při plnění konkrétních úkolů. Podpora žáků se speciálními potřebami se kromě navýšení času během písemné práce výrazně neprojevila.

Vzdělávání v anglickém jazyce podporovalo rozvoj produktivních, interaktivních i receptivních dovedností žáků. Účelná volba metod a forem výuky přispívala k aktivnímu užívání anglického jazyka, žáci byli vedeni k tvoření vlastních vět, delším souvislým řečovým projevům, samostatné práci se slovníky, byly využívány příležitosti pro vzájemnou interakci. Zapojení rodilého mluvčího do výuky obohacuje a účinně podporuje komunikační dovednosti žáků. Společným rysem vzdělávání v českém jazyce a společenskovědních předmětech bylo propojení učiva s reálnými situacemi a vlastními zkušenostmi žáků. Učitelé využívali především formy výkladu a řízeného rozhovoru, během práce průběžně kontrolovali splnění úkolů žáky. Ojediněle zařadili práci ve dvojicích či skupinách a aktivity podporující kreativitu žáků. Nedostatkem sledované výuky bylo chybějící stanovení výukových cílů a jejich vyhodnocení. Závěry hodin byly jen výjimečně věnovány shrnutí učiva s ověřením jeho porozumění. Žáci nebyli vedeni k sebehodnocení, jen ojediněle byla poskytována bezprostřední zpětná vazba na práci žáka ve vyučovací hodině.

V přírodovědných předmětech a matematice převládal frontální způsob výuky doplněný řízeným rozhovorem nebo samostatnou prací žáků, což ve většině případů nepodporovalo aktivitu žáků ve výuce. Přesto si žáci udržovali vysokou míru pozornosti k probíranému učivu a výkladu učitele. V některých hodinách byli žáci vedeni k vyvozování nových poznatků na základě již osvojených znalostí. Probírané učivo bylo účelně procvičováno řešením příkladů. Využívání didaktické techniky pedagogů se často omezilo jen na podporu zápisu probíraného učiva do sešitu. Ojediněle byla výuka doplněna využitím názorných pomůcek nebo propojením probíraného tématu s reálnými životními situacemi. V závěru hodin učitelé zhodnotili splnění výukových cílů zpravidla jen formálně.

Ve sledovaných hodinách odborných předmětů panovala příjemná pracovní atmosféra, většinou žáci pracovali se zájmem. Cíleně diskutovali k zadaným úkolům a s využitím správné terminologie dokázali většinou vysvětlit odbornou problematiku. Učitelé předkládali žákům učivo v postupných krocích od známého k neznámému, od jednoduššího ke složitějšímu a zdůrazňovali nejdůležitější poznatky. Aktivita byla na straně žáků různá. Při výuce žáci spolupracovali s učiteli, projevovali větší aktivitu při samostatné práci, vzájemnou spolupráci i zájem o vyřešení zadaných úkolů a prezentaci výsledků po ukončení práce. Přínosem bylo propojování získávaných vědomostí a dovedností s praxí. V učebnách informačních a komunikačních technologiích byla výuka koncipována tak, aby vedla žáky k samostatnému procvičování jejich znalostí a dovedností s uplatněním zpětné vazby využitelné k jejich dalšímu učení. Tempo výuky odpovídalo možnostem žáků, vyučující zohledňovali pomaleji pracující žáky a současně umožňovali rychlejší postup nadanějším z nich. Většina učitelů při ověřování znalostí využívali individuální motivační hodnocení i klasifikaci žáků.

Organizace praktického vyučování v prostorách školy byla promyšlená a spočívala v praktickém procvičování získaných teoretických poznatků v rámci cvičení a odborné praxe. Žáci pracovali s moderními technickými prostředky běžně využívané v praxi. Vyučující věnovali patřičnou pozornost rozvoji jejich pracovních návyků a získávání odborných kompetencí. Při provádění přidělených úkolů byli žáci vhodným způsobem vedeni ke správné volbě pracovních postupů umožňujících splnit úkol v požadované kvalitě. Důraz byl kladen na samostatnost rozvoj dovedností, obhajobu vlastních názorů a vedení efektivního dialogu mezi žákem a vyučujícím. V hodinách vládla klidná pracovní atmosféra, samostatná práce žáků byla vyučujícími vhodně korigována v souladu s jejich individuálními potřebami. Činnosti žáků učitelé průběžně vyhodnocovali a poskytovali jim tak zpětnou vazbu.

Škola organizuje pro žáky četné odborně zaměřené exkurze, které prohlubují jejich teoretické znalosti a motivují je k rozvíjení odborných dovedností. Žáci se účastní v průběhu školního roku různých besed, přednášek, kulturních akcí, a dalších aktivit doplňujících běžnou výuku a přispívajících k realizaci stanovených vzdělávacích cílů. Souvislá odborná praxe probíhá v reálných pracovních podmínkách ve firmách a organizacích, kde žáci získávají praktické dovednosti. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů a náplň odborných předmětů umožňuje profilaci žáků a jejich přípravu na měnící se podmínky pracovního trhu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje úspěšnost žáků ve vzdělávání, jejich zákonné zástupce průběžně informuje o prospěchu prostřednictvím třídních schůzek, při osobních setkáních ve škole nebo pomocí internetového informačního systému. Pro zjišťování výsledků vzdělávání žáků škola využívá účelně nastavených hodnotících mechanismů. Zpětnou vazbu získává také z externího testování zřizovatele a z úspěšnosti absolventů při přijímání ke studiu na vysokých školách a v uplatnění absolventů v praxi. Zjištěné údaje škola analyzuje a využívá k dalšímu zkvalitnění vzdělávání.

Žáci školy dosahovali od posledního inspekčního hodnocení vyrovnaných výsledků vzdělávání a bývají úspěšní při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou. Ve srovnání s celostátním průměrem ve stejné skupině oboru byla neúspěšnost žáků nižší. K výraznější odchylce došlo ve školním roce 2018/2019. Počet neprospívajících žáků 4. ročníku ve 2. pololetí vzrostl dvojnásobně (z 5 % na 10 %). Tato skutečnost částečně ovlivnila úspěšnost žáků u maturitní zkoušky. Příčiny dílčí neúspěšnosti žáků byly analyzovány

a projednávány v pedagogických radách i příslušných předmětových komisích. Přijatá opatření spočívala také v zavedení volitelných předmětů (seminář z matematiky, konverzace v anglickém jazyce), doučování a konzultací. V českém a literatuře jazyce se učitelé cíleně zaměřují na vhodný výběr literatury a rozvoj čtenářské gramotnosti.

Škola vede své žáky k iniciativě a tvořivosti a přispívá k rozvoji jejich občanských a sociálních kompetencí aktivním zapojením žáků do činnosti studentské rady a do kulturních a společenských akcí města Havířov, kde také žáci prezentují svou odborně zaměřenou činnost. Škola cíleně vyhledává talentované žáky, se kterými aktivně pracuje i v rámci odborně zaměřených zájmových útvarů (Grafické programy, Kondiční posilování, Rozvoj silových schopností, Sportovní hry) a při přípravě na různé soutěže. Žáci byli úspěšní v četných odborných, matematických i sportovních soutěžích a středoškolské odborné činnosti na okresní, krajské a celostátní úrovni. Škola připravuje žáky na získání certifikátu ECDL, který je mezinárodně uznávaným dokladem o dosažené úrovni počítačové gramotnosti. Vysoká uplatnitelnost absolventů na trhu práce a úspěšnost v přijetí ke studiu na vysokých školách zvyšuje jejich konkurenceschopnost po vstupu do praxe.

Škola organizuje pro žáky v průběhu školního roku aktivity zaměřené na prevenci rizikových projevů chování, vhodná témata jsou zařazována rovněž do některých předmětů. Výskyt negativního chování žáků ve škole je nízký, případné vzniklé problémy se daří řešit v počátcích. Každý výskyt neomluvené absence škola řeší individuálně se zohledněním podmínek, za kterých k ní došlo. Přesto ve školním roce 2018/2019 ve srovnání se školním rokem 2017/2018 počet neomluvených hodin u žáků mírně vzrostl. Byla přijata adekvátní opatření.

Škola se tradičně prezentuje na přehlídkách středních škol, účastí na akci Burza povolání, Trhy vzdělávání a uplatnění a vlastními aktivitami pro žáky základních škol. Organizuje pravidelně dny otevřených dveří, o své činnosti a aktivitách informuje prostřednictvím plakátů v regionálním tisku a internetových stránek školy.

Závěry

Vývoj školy

- Rekonstrukce výukových prostor areálu školy a zlepšení materiálně technických podmínek pro teoretickou i praktickou výuku.
- Stabilní počet žáků je výsledkem dobré prezentace školy na veřejnosti a vysoké uplatnitelnosti absolventů na trhu práce.

Silné stránky

- Vedení školy a pedagogové vytvářejí pozitivní klima školy, které se projevuje v dobrých prosociálních vztazích mezi žáky, pedagogy a zákonnými zástupci, zřizovatelem i sociálními partnery.
- Přínosná spolupráce se sociálními partnery, kterými jsou významné regionální firmy, profesními svazy, zahraniční školy a instituce, je zaměřena zejména na zajištění praktického vyučování, podporu nadaných žáků, přednáškovou činnost a exkurze žáků.
- Podpora nadaných žáků a zapojení žáků do soutěží a jejich úspěšnost i na celostátní a mezinárodní úrovni přispívá k jejich osobnostnímu a profesnímu rozvoji.
- Vysoká uplatnitelnost absolventů na trhu práce a úspěšnost v přijetí ke studiu na vysokých školách.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší míra uplatnění získaných poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve výuce.
- Převažující frontální způsob výuky bez účelného střídání širšího spektra výukových metod a forem vedoucích k naplnění vzdělávacích cílů.
- Nedostatečně využité příležitosti ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení žáků a vyhodnocení průběhu vyučovacích hodin v jejich závěru k využití pro shrnutí učiva a vyhodnocení dosaženého cíle za aktivní účasti žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na oblast dalšího vzdělávání učitelů směřující k inovativním metodám a formám výuky a zajistit větší míru jejich aplikace ve vzdělávacím procesu včetně vyhodnocení vzdělávacího cíle v závěru vyučovacích hodin.
- Zaměřit se více v didaktické stránce výuky na strukturu vyučovací hodiny, především závěrečné shrnutí.
- Poskytovat žákům dostatečnou zpětnou vazbu o zvládnutí učiva, ve větší míře využívat formativní hodnocení, častěji uplatňovat ve výuce systém sebehodnocení, případně vzájemného hodnocení žáků.
- Přistupovat k žákům diferencovaně s ohledem na úroveň jejich znalosti, dovedností či nadání a na jejich vzdělávací možnosti.
- Průběžně sledovat a vyhodnocovat naplňování přijatých opatření ke zvýšení úspěšnosti žáků u maturitních zkoušek, a v případě potřeby přijatá opatření korigovat.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program 36-47-M/01 Stavebnictví, zaměření: pozemní stavitelství, dopravní stavitelství, architektura a design, č. j. SPSSHA/2016, 2. verze, platný od 1. 9. 2016
2. Koncepce rozvoje školy, září 2016
3. Rámcový plán kontrolní činnosti pověřených pracovníků, leden 2015
4. Školní řád schválený školskou radou dne 11. 10. 2012 s platností od 12. 10. 2012
5. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ze dne 30. 8. 2012
6. Hospitační záznamy ředitele školy ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
7. Rozvrh hodin všech tříd školy ve školním roce 2019/2020
8. Organizační řád školy platný od 1. 9. 2018
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
10. Školní matrika vedená ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
11. Souhrnná dokumentace žáků se speciálně vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2019/2020
12. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020
13. Zápisy z výchovné komise a záznamy o pohovoru se zákonnými zástupci žáka (vzorek), školní rok 2018/2019 a 2019/2020
14. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy (vzorek)
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019
16. Zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2019/2010
17. Roční plán práce 2019/2020 včetně plánu dalšího vzdělávání
18. Program proti šikanování ze dne 1. 9. 2019
19. Školní preventivní strategie a Minimální preventivní program školní rok 2019/2020 pro SPŠ Stavební Havířov, 1. září 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Richard Vilášek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Richard Vilášek v. r.

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Mgr. Jana Franková v. r.

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

Bc. Bedřiška Starzewska, kontrolní pracovnice

Bc. Bedřiška Starzewska v. r.

Ing. Jitka Horáčková, odbornice na stavební obory

Ing. Jitka Horáčková v. r.

V Ostravě 22. prosince 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Pavel Řehoř, ředitel školy

Ing. Pavel Řehoř v. r.

V Havířově 6. ledna 2020